

mr Gordana Jovanović

Moljca paradajza (*Tuta absoluta*)

Biljke domaćini moljca paradajza

Gajene biljke

Paradajz

Krompir

Plavi patlidžan

Petunija

Korovske biljke

Datura stramonium

Solanum dulcamara

Solanum nigrum

Leptir moljca paradajza

Moljac leptira je sivo braon boje, dužine oko 7-10 mm i dugim dvobojnim perlastim pipcima.

Mušjaci su tamniji od ženki.

Aktivni su noću, a danju se kriju između listova.

Jaja moljca paradajza

Jedna ženka položi 40 - 260 jaja Jaja polaže pretežito u vrhu biljke na prozračnoj strani biljnih organa.

Jaja mogu biti položena sa lica i naličja lista, pojedinačno ili u grupama, veličina 0,20-0,25 mm / 0,30-0,35 mm

1

11.08.2014.

29. 07.2014.

31.07.2014.

18.08.2014.

Gusenica moljca paradajza

žučkaste nijanse

L1 - 0,5-0,9 mm

L4 - 7,5-9,0 mm

31.07.2014.

Zelenkasta nijansa

Gusenice se pile noću

ružičasta ledja sa
tamnom glavom

Lutka moljca paradajza

4,8 mm 4,2 mm ♂
♀

11.08.2014.

04.08.2014.

03.09.2014.

Lutke su svetlo smeđe u beličastom kokonu i zemljištu ili na listu.

08.08.2014.

Eklozija i kopulacija imaga

15.08.2014.

18.08.2014.

Oštećenja od moljca paradajza na listu i stablu

27.09.2014.

27.09.2014.

Oštećenja od moljca paradajza na plodu

27.09.2014.

11.08.2014.

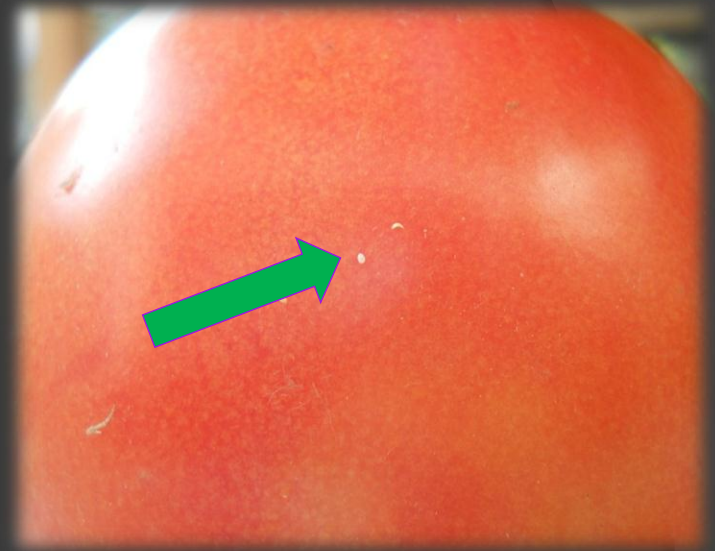
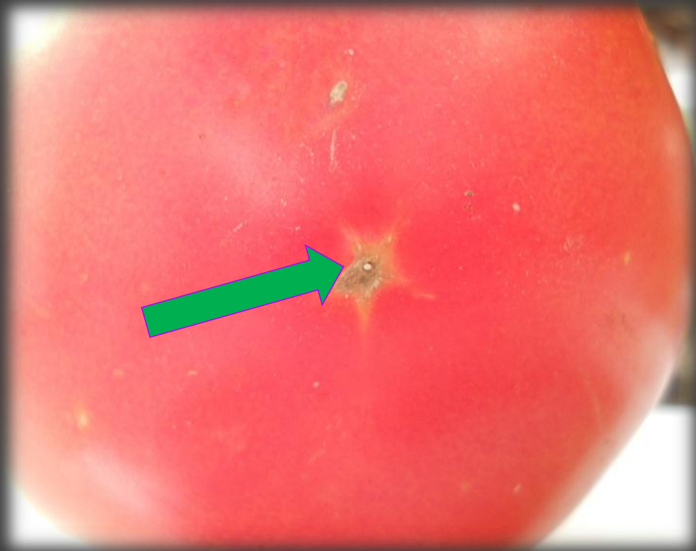

03.07.2014.

Oštećenja od moljca paradajza na listu *Solanum nigrum*

Položena jaja *Phthorimaea operculella* na plodu paradajza

05.11.2014.

Način širenja moljca paradajza

Sadnja paradajza i tipovi plastenika na području Leskovca

- Proizvodnja rasada oko 15.01.2014.
- I sadnja u zatvorenom prostoru 05.02.2014./oko 01.08.2014.
- II sadnja u zatvorenom prostoru 15.07.2014. /oko 01.11.2014.
- Proizvodnja na otvorenom oko 01..06.2014./oko 01.10.2014.

U „visokim“ plastenicima koji su savremene konstrukcije, visine 6 m, gde se vrši automatsko provetravanje i regulisanje temperature, registruje se vrlo slab intenzitet napada moljca paradajza.

U plastenicima „srednje“ veličine, visine 6 m sa metalnom konstrukcijom, površine 4-5 ari, gde se provetravanje obavlja ručno - podizanjem i spuštanjem folije na ulazima, registrovan je umereni intenzitet napada moljca paradajza.

U „niskim“ plastenicima, visine 2 m, sa drvenom konstrukcijom, prosečne površine 1,5 ari, gde se nakon vegetacije ne obavlja dezinfekcija drvene konstrukcije, ista ne uklanja tokom zimskih meseci i gde se plastična folija koristi duži niz godina, registrovan je jak napad moljca paradajza.

Proizvodnja na otvorenom polju „Ispod kačketa“ – registrovana prva pojava u 2014. godini slabijeg intenziteta.

Monitoring Tuta absoluta na području Leskovca

5. Lokacija monitoringa

- **Navalin** – visoki plastenici sa aut. kontrolom (02./09.2014.)
prvi ulov imaga 28.04.2014.
- **Vinarce** – visoki plastenici (02./09.2014.)
prvi ulov imaga 18.04.2014.
- **Donje Stopanje** – srednji plastenici (02./09.2014.)
prvi ulov imaga 02.05.2014.
- **Manojlovce** – staklenik (07./12.2014.)
prvi ulov imaga 29.08.2014.
- **Stajkovce** – niski plastenici (03./11.2014.)
prvi ulov imaga 14.04.2014.

mina sa larvom.

očitanje 06.07.2014. živa larva L 4

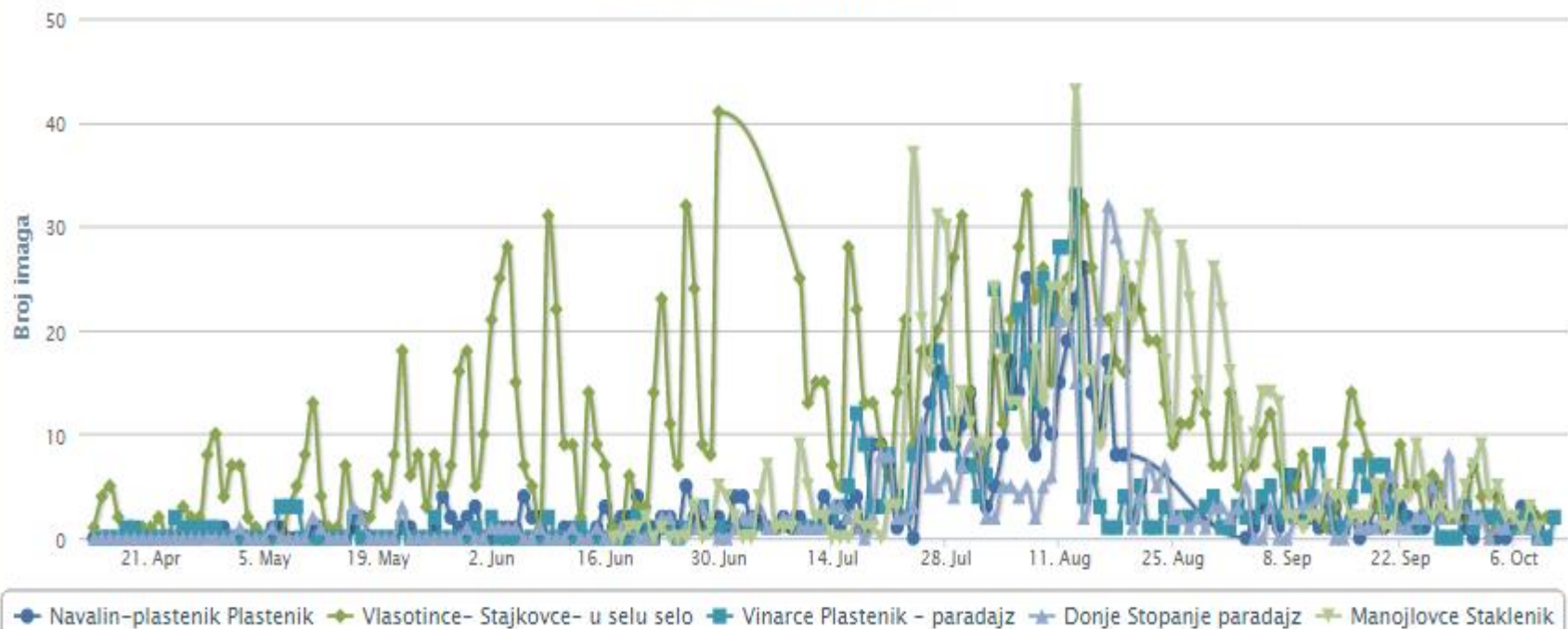

očitanje 06.07.2014.- uginula larva

Tuta absoluta - broj imaga po danima na svih 5 lokaliteta

Tuta absoluta - Broj imaga po danima

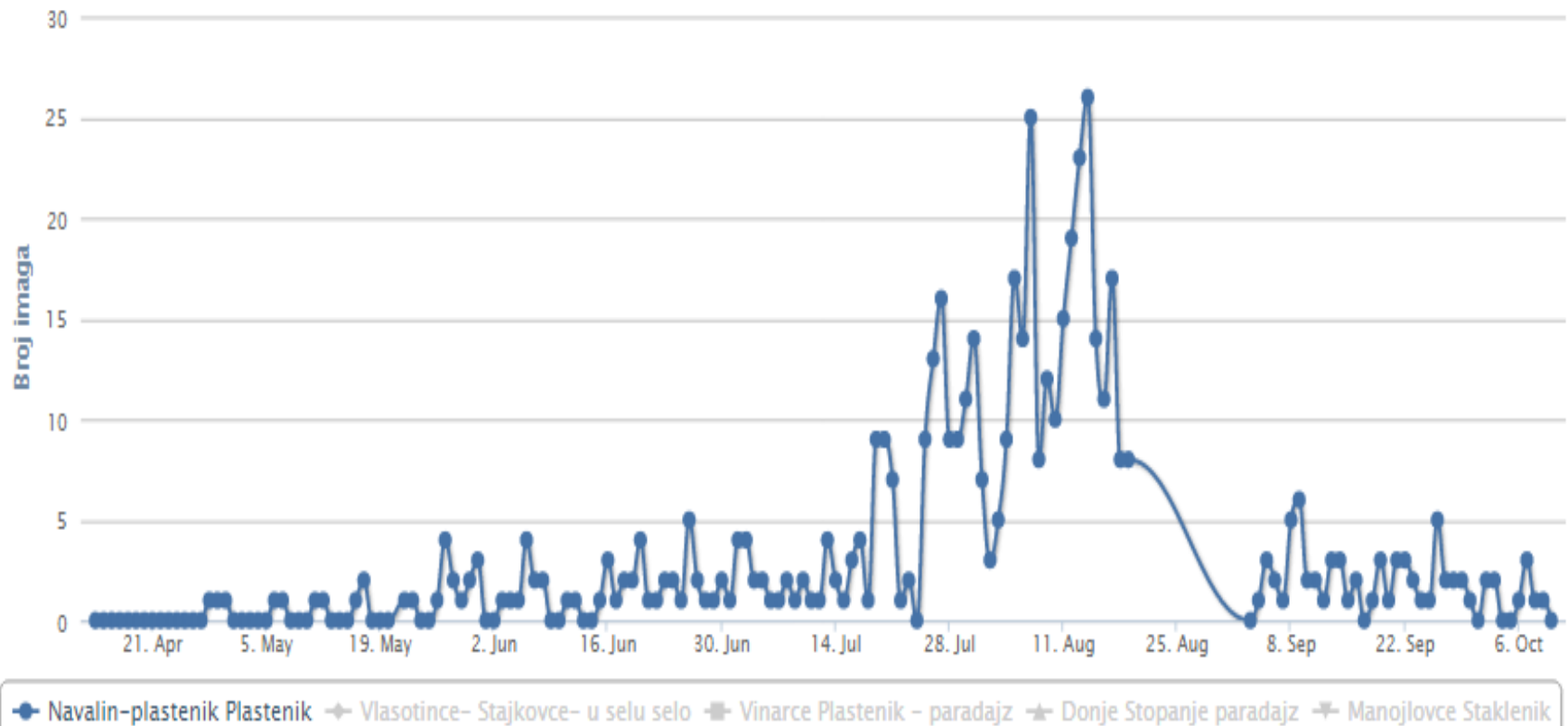
Izvor: Prognožno-izveštajna služba

Broj imaga po danima na lokalitetu Navalin

Tuta absoluta - Broj imaga po danima

Izvor: Prognozno-izveštajna služba

Akumulisani stepen dani za Tuta absoluta

Akumulisani stepen dan (DD) adult – 453,6 C

Za jaja – 103 C

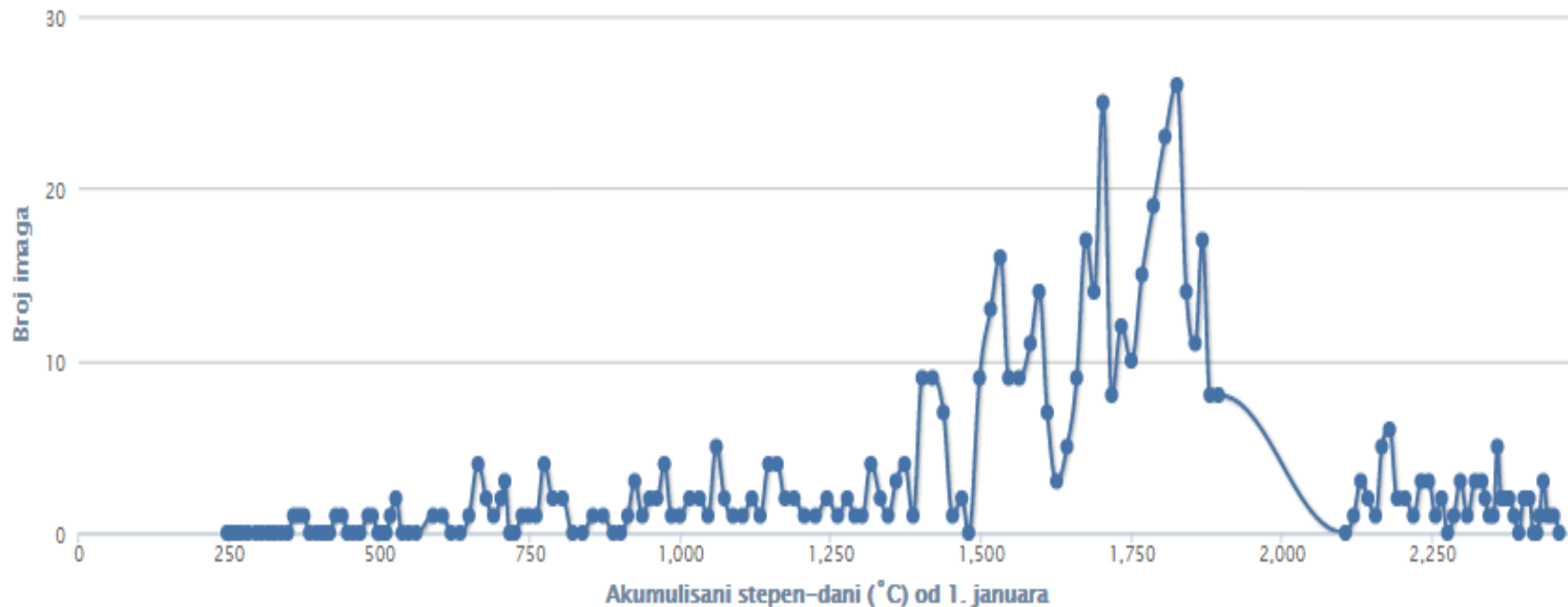
Za larva - 238,5 C

Za lutku - 117,3 C

DD za Tuta absoluta 453,6 stepeni na lokalitetu Navalin

Tuta absoluta – Akumulisani stepen-dani od 1. januara

Izvor: Prognožno-izveštajna služba

● Navalin-plastenik Plastenik ◆ Vlasotince- Stajkovce- u selu selo ■ Vinarce Plastenik - paradajz ▲ Donje Stopanje paradajz ▼ Manojlovce Staklenik

Highcharts.com

Na osnovu akumulacije od 2561,17 zaključuje se da Tuta absoluta imala 7 generacija u 2014 . godini.

Jaja	Larve	Lutke	Eklozija imaga	Kopulacija imaga
29.07.2014. list	03.07.2014. plod, list	08.08.2014, list	15.08.20014. list	18.08.2014. list
31.07.2014. list	16.07.2014. plod	11.08.2014. plod		
11.08.2014. list	17.07.2014. plod	03.09.2014. plod		
18.08.2014 list	28.07.2014. L4 list			
30.08.2014. list	29.07.2014. list			
09.09.2014. list	31.07.2014 L4, L1, list, plod			
	08.08.2014, L4,list			
	11.08.2014 list, plod			
	30.08.2014. list, plod			
	03.09.2014. list,			
	09.09.2014. list			
	12.09.2014. plod			
	26.09.2014.plod,stablo, L1-L4			
	01.10.2014, plod, list, stablo, L1-L4			

Na lokalitetu Navalin u usevu paradajza gajenom u plasteniku meteorološka stanica postavljena 21.03.2014. i od tog datuma se očitavaju podaci.

Ukupan broj generacija u 2014.	Datum	CDD od 01. januara °C	CDD/biofi x °C	Broj dana	Srednja mesečna temperatura °C	Broj ulovljenih imaga na f. K.
I generacija	04.04.2014.	149,27	-		18,81	0 (f.k. postavljena 28.04.2014.)
II generacija	23.05.2014.	604,31	257,43	48 dana	19,54	1
III generacija	26.06.2014.	1059,22	712,34	34 dana	21,55	5
IV generacija	26.07.2014.	1515,14	1168,26	30 dana	24,15	13
V generacija	24.08.2014.	1971,37	1624,49	29 dana	24,28	0
VI generacija	06.10.2014.	2427,53	2080,65	43 dana	15,95	1
VII generacija	08.12.2014.	2881,13	2534,25	63 dana	8,66	0 (Uklonjene biljke paradajza sa parcele)

Na osnovu podataka preuzetih sa meteorološke stanice koja je postavljena u usevu paradajza gajenom u zatvorenom prostoru na lokalitetu Navalin opština Leskovac, na osnovu CDD od 01.januara 2014. godine, kao i praćenja broja imaga Tuta absoluta na feromonskim klopama utvrdili smo da je ova štetočina u 2014. godini imala 7 generacija na lokalitetu Navalin u usevu paradajza u plasteniku.

Napominjemo da je meteorološka stanica postavljena 21.03.2014. a feromonske klopke za praćenje imaga moljca paradajza 28.04.2014. godine. Dana 24. 10. 2014. prestalo se sa praćenjem imaga na feromonskim klopama jer je paradajz uklonjen sa parcele zbog završetka vegetacije.